Яремчук Вікторія Олегівна,
асистент кафедри криміналістики
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого, кандидат
юридичних наук, доцент

КРИМІНАЛІСТИЧНІ ЗНАННЯ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ВОЄННИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Воєнні дії на території України внесли суттєві зміни у роботу органів правопрядку та судових експертів. Зазначається, що нині необхідно надати правоохоронцям криміналістичні наукові рекомендації щодо виявлення, фіксування, вилучення речових доказів щодо фактів військових кримінальних правопорушень, а також актуальним є впровадження у практику розслідування військових кримінальних правопорушень окремих методів розслідування злочинної агресії рф, кримінальних правопорушень проти людства. Тому на переконання науковців, нині є необхідним використання оптичних систем, 3D-сканерів, дронів, ДНК-лабораторій для роботи на місці події та впровадження штучного інтелекту в діяльність правоохоронців [1].

Українськими та іноземними спеціалістами створено декілька електронних ресурсів, щоб збирати дані про воєнні кримінальні правопорушення. За даними сайта офісу Генерального прокурора

станом на грудень 2022 р. зафіксовано цифрову інформацію щодо семидесяти тисяч військових кримінальних правопорушень, яка разом з іншою доказовою інформацією надасть можливість не лише довести, що кримінальні правопорушення було вчинено, встановити особу правопорушника та притягнути до кримінальної відповідальності [2].

За інформацією начальника національної поліції у Харківській області є певні труднощі фіксації військових кримінальних правопорушень. Так, у разі ракетного удару по житловому будинку, слідчі на місці події спільно з рятувальниками надають першу допомогу. Слідчі, вибухотехнік, криміналіст — всі разом працюють, щоб вилучити кожен уламок ракети. Після фіксування та вилучення речових доказів залучаються судові експерти ми призначаємо експертизи. Також у багатьох випадках під час огляду місця події запрошуються відповідні спеціалісти, які мають відповідні навички та досвід [3]. Таким чином, використання світових здобутків у галузі криміналістики, новітніх криміналістичних знань дозволить ефективно розслідувати воєнні кримінальні правопорушення.

Список використаних джерел

1.Shepitko V. Yu., Shepitko M. V. Internation standards of war crimes investigation with usare of digital data and technologies Publishing House "Baltija Publishing" 2024/6/12. URL: http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/469/12611/26349-1.

2.Авдєєва Галина, Живуцька-Козловська Ельжбета. Проблеми використання цифрових доказів у кримінальному судочинстві України та США. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2023. Випуск 1 (30). URL: https://khrife-journal.org/index.php/journal128.

3. Болвінов С., Силаєва Г. Ми перші у світі розслідуємо воєнні злочини під час війни: розмова з начальником слідчих Харківщини Болвіновим. URL: https://suspilne.media/kharkiv/676348-mi-persi-u-sviti-rozsliduemo-voenni-zlocini-pid-cas-vijni-rozmova-z-nacalnikom-slidcih-harkivsini-bolvinovim/.

Ярослав Юрій Юрійович,
доцент кафедри транспортного права та логістики Національного транспортного університету, кандидат юридичних наук, доцент

ЩОДО ШЛЯХІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗУМНИХ СТРОКІВ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ

Організація проведення судових експертиз в державі має бути націленою на досягнення розумних строків, оскільки це напряму впливає на тривалість провадження судових справ згідно із принципами, декларованими за ст.6 Європейської конвенції з прав людини (ЄКПЛ) (право на справедливий суд). Серед інших задач на ділянці судової експертизи, за Указом Президента від 08.11.2019 року № 837/2019 «Про невідкладні заходи з проведення реформи та зміцнення держави» було запропоновано розробити *законодавчі* зміни в забезпечення граничних строків виконання експертиз [1]. На даний час вони регламентуються тільки актами відомств. Зокрема, за Інструкцією МЮ України №53/5 від 08.11.1998 року – не повинен перевищувати 90 календарних днів, більший розумний строк установлюється за письмовою домовленістю із замовником (п.1.13) [2]; за Інструкцією МВС України № 591 від 17.07.2017 року – до 10, 30, 60, 90 днів, у разі значного завантаження експерта, указані строки можуть бути переглянуті або встановлені додатково з урахуванням необхідного реального (розумного) строку на їх виконання (п.15) [3]; за Інструкцією МОЗ України №6 від 17.01.1995 року на проведення